

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

KOPI

Saksbehandler
Monica Ekli
Miljøvernavdelingen

Innvalgstelefon
73 19 92 19

Vår dato
08.02.2016
Deres dato
29.10.2015

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2015/6368-542.1
Deres ref.
201512277-12

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Enhet for regional utvikling
Postboks 2350 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Flatøyfjorden - uttalelse til søknad om etablering av ny akvakulturlokalitet - 6240 tonn – Marine Harvest Norway AS – Roan (og Osen) kommuner

Fylkesmannen mener at problemene med lakselus og rømming er så store at det ikke bør tillates noen økt biomasseproduksjon i sjø før disse problemene er løst.

Hvis det imidlertid kan verifiseres at søknaden ikke innebærer noen reell økning i biomasseproduksjon i Sør-Trøndelag, har vi derimot ingen innvendinger til at man prøver å finne nye og bedre lokaliteter til den produksjonen som allerede er tillatt. En forutsetning for dette er likevel at produksjonen ikke legges nærmere anadrome vassdrag enn eksisterende produksjon.

Fylkesmannen viser til søknad fra Marine Harvest Norway AS, datert 15.6.2015 om etablering av ny akvakulturlokalitet med en MTB på 6 240 tonn i Roan (og Osen) kommuner:

Lokalitet	Posisjon (i grader og desimalminutter)	Kartdatum
Flatøyfjorden	64° 16,381` N 10° 14,774` E	Euref89/WGS84

Fylkesmannens rolle

Fylkesmannen skal gi en uttalelse til søknaden ut fra hensynet til verneområder, biologisk mangfold, vilt, lakse- og innlandsfisk, etter akvakulturlovens §§ 15 og 16. Denne vurderingen skal også omfatte naturmangfoldloven §§ 8-12. Dette brevet omhandler denne vurderingen.

Fylkesmannen skal i tillegg vurdere om vi på bakgrunn av søknaden kan gi en tillatelse etter forurensningsloven. Vurderingen etter forurensningsloven skal også omfatte vurdering opp mot vannforskriften § 12 og naturmangfoldloven §§ 8 – 12. En eventuell tillatelse etter forurensningsloven er delvis uavhengig av denne uttalelsen, og blir gitt i et eget brev.

Planstatus og kommunal behandling

Søknaden er oversendt både Roan og Osen kommuner for uttalelse, da selve anlegget ligger i Roan kommune, mens noe av forankringen ligger i Osen kommune.

Behandling i Roan kommune

I følge saksframstillingen til Roan kommune, datert 5.10.2015, står det i kommuneplanens tekstdel 5.1.9: «Utenfor de områdene som i planen er avsatt til fiske-, natur- og friluftslivområde (FNF) kan det tillates plassering av havbruksanlegg der sektormyndighetene ikke har innsigelser». Av saksframstillingen går det fram at det omsøkte arealet ligger i et område hvor havbruksanlegg kan tillates.

Rådmannen har etter delegering behandlet og fattet vedtak i saken. Vedtaket går ut på at Roan kommune ikke har merknader til plassering av ny lokalitet ved Flatøya som omsøkt.

Det kom inn en merknad til saken fra Fosen Naturvernforening i forbindelse med offentlig ettersyn i kommunen.

Behandling i Osen kommune

Søknaden ble behandlet av Osen kommune i Hovedutvalg for Utvikling og miljø 8.7.2015. Utvalget og hadde følgende uttalelse: «*Osen kommune ved hovedutvalg for Utvikling og Miljø vurderer at søknad om ny lokalitet i Flatøyfjorden ikke omfattes av kommuneplanens reguleringskrav ettersom kun enkelte ankerliner berører Osen kommune. Området er ellers avsatt til «bruk og vern av sjø og vassdrag» hvor akvakultur er tillatt, og er dermed i tråd med kommuneplanens arealformål. Utvalget ber om at høringsbrev sendes Osen Fiskarlag på lik linje med høringsinstanser i Roan.»*

Merknader til søknaden:

Ved oversendelsen fra Sør-Trøndelag fylkeskommune var det lagt ved merknader til søknaden både fra Fosen Naturvernforening og Forum for Natur og Friluftsliv – Sør-Trøndelag.

Fosen Naturvernforening har bl.a. følgende merknader til søknaden:

- Anlegget med fortøyninger vil beslaglegge et areal på 2000 da, noe som er relativt stort. Fortøyningene vil nærmest ligge i fjæresteinene til Flatøya og gjøre passasje vanskelig.
- Så store anlegg vil lettere medføre sykdomsutbrudd og vanskeliggjøre lusebehandling.
- Sykdom vil spres til villfisk og villfisken av flere arter er fulle av lus.
- Det vil være problemer med medisineret villfisk rundt anleggene.
- Skalldyr får problemer med lusemidlene i flere km avstand fra anleggene. Det er flere anlegg i nærheten, Indre Skjervøy 2,5 km unna, Sandøya III 3,8 km unna og Brandsfjorden ca. 5 km unna og foreningen frykter for sterk bunnpåvirkning langs hele rekken med oppdrettsanlegg. Dette vil utgjøre en stor trussel for krabbefisket og i tillegg vil kveite- og rekefangst bli vanskeliggjort.
- Det vil bli algevekst på nærliggende strender grunnet utslipp av næringsalter, fôr og avføring.
- Fosen Naturvernforening krever konsekvensutredning (KU) av den samlede belastningen. I tillegg kreves det KU grunnet mangelfull informasjon om rødlistearter i området (pga. gamle data).
- AquaKompetanse har bare vurdert et anlegg på 5 460 tonn MTB, noe som er nesten 1000 tonn mindre enn det søkes om. Dette ville ha fått betydning for KU-vurderingen.
- Det er beskrevet hele 6 rødlistearter fugl i området rundt Flatøya (teist, lomvi, tyvjo, fiskemåke, stellerand og svartand).

- I tillegg er det større forekomster av tareskog som blir ødelagt av slam fra oppdrett.
- Fritidsfisket vanskeliggjøres både fysisk ved beslaglegging av areal og gjennom destruktiv påvirkning på tareskoger, gyteplasser og den generelle miljøbelastningen.
- Bessakerelva, 4,6 km unna, oppgis å ikke ha en egen laksestamme, men med en sårbar sjørretbestand. Foreningen frykter at denne vil gå til grunne.
- Fosen Naturvernforening konkluderer med at de ikke anbefaler ny lokalitet ved Flatøya.

Forum for Natur og Friluftsliv – Sør-Trøndelag har følgende merknader til søknaden:

- Forumet mener at man ikke skal gi tillatelse til å drive oppdrett i Flatøyfjorden. Fiskeoppdrettsnæringen i regionen har allerede i dag stor påvirkning på de ville fiskebestandene som ikke tåler enda større belastning.
- Laksebestandene i Norge har blitt halvert på 30 år og en av regionene der nedgangen har vært størst er i Trøndelag. Dette har gjort fiske mindre attraktivt.
- Midt-Norge er en av de regionene med størst nedgang i sjørretfangstene som nå er en tredel av hva det var for femten år siden.
- Flere rapporter med gjennomgang av forskning understreker lakselusens rolle i den bestandsnedgangen som vi har vært vitne til de siste årene.
- For laks er det i tillegg et problem med rømt oppdrettslaks som blander seg med villaksen.
- Forumet konkluderer til slutt at søknaden må avslås til næringen har løst sine problemer med rømming og lakselus.

Vilt, lakse- og innlandsfisk, naturvern, friluftsliv og naturmangfold

Lusesituasjonen i Sør-Trøndelag er alvorlig, og Fylkesmannen mener at det er helt nødvendig å gjøre tiltak for å bedre denne situasjonen og minske de negative effektene på vill anadrom laksefisk.

Flatøya er registrert som et inngrepsfritt område i Miljødirektoratets Naturbase.

Det er registrert viktige større tareskogsforekomster og skjellsandområder både rundt Flatøya og rundt Børøya og Sandøya lenger sørøst-sørvest.

På Børøya og Sandøya finnes den utvalgte naturtypen kystlynghei.

Det er registrert flere arter av nasjonal forvaltningsinteresse, særlig sjøfugl, på Flatøya og ved Sandøya. I følge søknaden er et område på Flatøya registrert som leveområde for oter.

Bessakerelva er nærmeste vassdrag med oppgang av anadrom laksefisk. Denne ligger ca. 4,6 km fra lokaliteten.

Fylkesmannen vil gjøre oppmerksom på at anlegget vil kunne trekke til seg fiskespisende viltarter, noe som kan føre til konflikt mellom vilt- og næringsinteressene. Skader og ulemper forårsaket av faunaen må etter Fylkesmannens vurdering påregnes ved drift av anlegget. Søkeren bør derfor selv iverksette tiltak for å forebygge viltskader. Fylkesmannen vil være restriktiv med å gi fellingstillatelse etter viltloven § 14.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen mener at problemene med lakselus og rømming er så store at det ikke bør tillates noen økt biomasseproduksjon i sjø før disse problemene er løst, jf. naturmangfoldloven § 10 og 9 om samlet belastning og føre-var-prinsippet.

Hvis det kan verifiseres at søknaden ikke innebærer noen reell økning i biomasseproduksjon i Sør-Trøndelag, har vi derimot ingen innvendinger til at man prøver å finne nye og bedre lokaliteter til den produksjonen som allerede er tillatt. En forutsetning er for dette er likevel at produksjonen ikke legges nærmere anadrome vassdrag enn eksisterende produksjon.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Monica Ekli
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi:

Marine Harvest Norway AS, Postboks 4102 Dreggen, 5835 Bergen
Roan kommune, 7180 Roan

Osen kommune, 7740 Steinsdalen

Mattilsynet, Distriktskontoret for Hitra/Frøya, Felles postmottak, Pb. 383, 2381
Brumunddal

Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim